

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základy autorského práva

Není, většího není,
než IP utrpení.

© Martin Prokeš, 2009, 2011, 2012, 2014

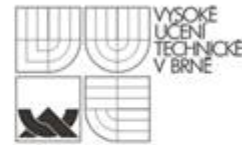
Autorské právo

- zvláštní právo soukromé – lex specialis k právu občanskému (srov. § 1/3 OZ; § 9/2 NOZ)
- součást práv duševního vlastnictví
  - může nastat souběh ochrany (§ 105)
- vnitrostátní prameny autorské práva (objektivního)
  - čl. 10 LZPS (nehmotná práva osobnostní)
  - čl. 11 LZPS (nehmotná práva majetková)
  - čl. 34 LZPS (tvůrčí práva):
    - (1) Práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti jsou chráněna zákonem.
    - (2) Právo přístupu ke kulturnímu bohatství je zaručeno za podmínek stanovených zákonem.
  - zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů
    - o právu autorském = o subjektivním absolutním právu autora
  - zákon 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizu); (dříve zákon č. 273/1993 Sb.)
    - § 4 a 5 hranice přístupnosti (subjektivně stanoví u českého D. výrobce, koproducent, u zahraničního distributor)
  - zákon č. 206/2005 Sb., o ochraně některých služeb v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a služeb informační společnosti

- „V projednávaném případě je přitom tvrzené omezení svobody získávat informace odůvodněné s ohledem na nezbytnost chránit taková práva duševního vlastnictví, jako je autorské právo, která jsou součástí práva vlastnit majetek.“
  - bod 65 rozsudku SDEU C-479/04 Laserdisken
  - AP je součástí vlastnického práva (viz čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv EU).
- Autorské právo však není nedotknutelné a je třeba jej poměřovat s ochranou jiných základních práv a obecných zásad práva EU
  - srov. rozsudky SDEU C-70/10 Scarlet Extended SA z 24. 11. 2011 (body 43-45), C-275/06 Promusicae z 29. 1. 2008 (bod 68), C-360/10 SABAM ca Netlog NV z 16. 2. 2012 (body 41 až 42 a bod 48),

Zásady autorského práva

- subjektem AP je autor jako FO
- o užití svého díla rozhoduje autor
- za užití díla zásadně náleží autorovi odměna
- ochrana zájmů autora
- omezení AP v obecném zájmu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět autorského práva (§ 1)

- ochrana a způsob výkonu
  - práva autora k jeho autorskému dílu
  - práva související s autorským právem
    - práva výkonného umělce k jeho uměleckému výkonu,
      - jako jediné příbuzné právu autorskému
    - právo výrobce zvukového záznamu k jeho záznamu,
    - právo výrobce zvukově obrazového záznamu k jeho záznamu,
    - právo rozhlasového nebo televizního vysílatele k jeho vysílání,
    - právo zveřejnitel k dosud nezveřejněnému dílu, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv,
    - právo nakladatele na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla pro osobní potřebu,
  - právo pořizovatele k jím pořízené databázi
- autorské právo
  - je právem absolutním, působí erga omnes
  - nepromlčitelným
  - souhrnem autorských práv (dualistická koncepce)
    - osobnostních
    - majetkových
  - nelze zcizit inter vivos (§ 11/4, 26/1)

Autorské dílo – opus (§ 2)

- individuálně určený nehmotný statek (nemajetková hodnota) s níž jsou spojena práva majetková a osobnostní
  - -> nelze s ním nakládat jako např. s věcí (res extra commercium), protože není věc (viz ale § 2587 NOZ: zhotovení věci ... nebo činnost s jiným výsledkem)
- pojmové znaky (kumulativně)
  - výsledek tvůrčí duševní umělecké či vědecké činnosti autora (kvalita)
    - i prostřednictvím techniky (x technika sama)
    - tvůrčí uspořádání děl (souborné D. § 2/5) x administrativní,...
    - x restaurátor
  - jedinečnost díla (kvantita tvůrčího vnosu; unikátnost)
    - bráno s určitou mírou pravděpodobnosti, nikoliv absolutně
    - dílo osobité (x není D.) a původní (x plagiát)
    - x § 2/2 (originalita)
  - schopnost vyvolat ve vnímajícím účinek (obraz díla), působit na něj
  - vyjádření v jakékoliv lidskými smysly vnímatelné podobě, byť jen efemérní
    - stačí vnímatelnost omezeným okruhem osob (např. notový zápis), nemusí dojít ke vnímání jinou osobou
- jsou-li pojmové znaky naplněny, jde o D. ex lege
- autorské právo je hodnotově neutrální
  - ochrany požívají i díla „závadná“
  - hodnota díla je však stále významná (§ 11/3, 70/4)

Plagiáty

- AD je pojmově nezbytně původní (jinak nebylo tvořeno – objektivní prvek) a osobité (príznačný pro určitou osobu; jinak by nešlo o plod autorova ducha – subjektivní prvek), a která spočívá ve vyloučení existence autorského díla totožného, ať už minulého nebo budoucího.
  - jinak je tomu u tzv. fiktivních autorských děl (§ 2 odst. 2 autorského zákona), u nichž z hlediska kvantity tvůrčího vnosu postačuje původnost
  - tvůrčí činnost nelze zaměňovat s namáhavostí nebo těžkostí práce
    - tzv. skill and labour (viz usnesení NS SR z 18. srpna 1995 sp. zn. 1 Co 41/95)
- Jedinečnost a osobitost projevu autora uměleckého díla – vzhledem k ochraně díla – nespočívá v tom, které prvky, motivy či události si pro zpracování zvolí, nýbrž jakým způsobem je umělecky pojedná. (idea x expression)
  - jedinečnost zpracování tématu
  - osobitost projev autorského stylu
  - AZ nezná institut AP přednosti (Telec)
- Pokud by se tedy vyskytla dvě díla totožná (či téměř totožná), je jedno z nich buď plagiátem, nebo ani jedno z nich není autorským dílem. (Telec; Chaloupková)
- Od zpracování je nutno přísně odlišovat užití pouhého námětu jako takového k vytvoření díla jiného. Na rozdíl od zpracování, užití pouhého námětu (myšlenky) obsaženého v cizím díle k vytvoření nového původního díla je volné a není tedy vázáno na souhlas autora, z jehož díla byl námět použit. (DZ k AZ)

Plagiáty

- slabé prvky díla (srov. § 2/6)
  - public domain
  - limitace reáliemi
- vnitřní a vnější forma díla
  - vnitřní (organizace a struktura AD)
  - vnější (způsob vyjádření AD)
- vnitřní (ochrana v rámci ochrany celého díla) a vnější samostatná (od ochrany díla jako celku oddělenou) ochrana částí díla, zejména názvu díla a jmen postav. Části díla mohou požívat tzv. vnější ochrany jen v případě, že samotná část díla splňuje pojmové znaky autorského díla
  - srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 5 Tdo 815/2009 ze dne 26. srpna 2009: „...k tomu, aby samotné části určitého díla podléhaly režimu autorského zákona, nestačí naplnění charakteristických prvků díla podle § 2 odst. 1 autorského zákona pouze u díla jako celku. Dotčené části díla samy o sobě musí mít tyto vlastnosti také, a to včetně toho, že jde o výsledek tvůrčí činnosti, která odráží nezaměnitelnou osobitost autora.“

- „Plagiát je definován technickou (nikoli právní) normou ČSN ISO 5127 Informace a dokumentace - Slovník. Květen 2003, s. 114 (ISO 2127:2001) jako "představení duševního díla jiného autora půjčeného nebo napodobeného v celku nebo z části, jako svého vlastního."
Čili, jinak řečeno, vydávání cizího díla nebo části za vlastní. Nejde o formální chyby, které se občas mohou stát, nýbrž o nepoctivost. “ (Telec, FB 20.11.2013)
- [Prince – Alphabet street](#) vs. ?

- třídění
  - umělecká literární
    - slovesná (projevy, přednášky, básně, romány, scénáře,...)
    - odborná (odborné články, manuály,...)
    - další (tzv. žurnalistická)
  - umělecká jiná
    - hudební
      - s textem (píseň)
      - bez textu (instrumentální)
    - divadelní
      - dramatická (činohra)
      - hudebně dramatická (opera, muzikál)
      - choreografická (balet)
      - pantomimická
    - fotografická a podobným postupem vyjádřená (+ § 2/2)
    - audiovizuální (§ 62 - filmová, televizní, videografická - videoklip)
      - kinematografická (§ 2/1/b) zákona o audiovizí)
      - jiná
      - x díla audiovizuálně užitá
      - x pouhé zachycení provedení jiného díla audiovizuální technikou
    - výtvarná (malířská a grafická (2D), sochařská (3D), ...)
      - širěji pojímá § 24/3
    - architektonická (stavby, jevištní architektura,...)
    - užitého umění (keramika, šperky, oděvní modely)
    - další (rozhlás)
  - vědecká
    - slovesná (disertační či habilitační práce, vědecká monografie, přednáška na konferenci)
    - kartografická (mapy s tvůrčím vnosem x jen věrně zobrazující území)
    - další (anatomický atlas)

- fiktivní díla (§ 2/2)
  - kvalita - autorův vlastní duševní výtvar
    - svobodný výběr výrazových tvůrčích prostředků závisejících na osobních vlastnostech tvůrce
    - x předurčenost vzniku a podoby, vyloučení tvůrčí svobody
  - kvantita – původnost
    - nižší úroveň tvůrčího vnosu
  - druhy
    - počítavé programy (§ 65 a 66)
      - jedinečnost -> AD literární
      - původnost -> chráněno jako AD literární
      - netvůrčí -> bez autorskoprávní ochrany
    - fotografie
      - jedinečnost -> umělecké dílo fotografické (akt)
      - původnost -> chráněno jako dílo fotografické (foto z promoce)
      - netvůrčí -> bez autorskoprávní ochrany (zachycení skutečnosti bez invence, která je nežádoucí – jde o věrnost)
    - databáze (§ 88)
      - jedinečnost -> souborné dílo (§ 2/5)
      - původnost -> chráněna jako souborné dílo
      - netvůrčí -> bez autorskoprávní ochrany
      - bez ohledu na tvůrčnost: je-li podstatný vklad -> zvláštní právo pořizovatele (ochrana investice - § 88a an.)

- části AD a jeho vývojové fáze (§ 2/3)
  - musejí splňovat znaky díla nebo díla fiktivního
  - např. kapitoly, díly seriálu, název (srov. i § 45 o nebezpečí záměny), jména postav, jejich umělecké ztvárnění,...)
  - i k užití části díla je zapotřebí právního důvodu
- odvozená díla (§ 2/4)
  - tvůrčí zpracování AD, včetně překladu -> vznik nového díla, které by ovšem nevzniklo bez díla, od něž se odvozuje (TV adaptace povídky, karikatura výtvarného díla, aranžmá, ...)
  - znaky (x plagiát, změna díla nebo spojení děl-dodatek)
    - nové a jedinečné, nebo alespoň původní (§2/2)
    - výsledek osobité tvůrčí činnosti zpracovatele
  - ke zpracování i nakládání s výsledkem zpracování je třeba právního důvodu k užití díla zpracovávaného
    - i při neoprávněném zpracování vznikne AD, ale zároveň dojde k zásahu do práv autora AD zpracovávaného (§11, 40)
  - může dojít k řetězení (do smluv vhodné vložit, že jde o dílo neodvozené)

- hromadná díla
  - souborné (§ 2/5 – demonstrativní výčet)
    - soubor prvků, který způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu splňuje podmínky AD
    - tvůrcem a subjektem práv uspořadatel (§5/2; kurátor výstavy, editor sborníku, dramaturg koncertu, diskžokej...)
    - práva autorů zařazených děl zůstávají zachována
      - AD schopná samostatného užití
  - díla spojená (§ 12/1)
    - spojením nevzniká nové AD
    - nutný souhlas všech dotčených autorů
  - audiovizuální (§ 62 an.)
  - spoluautorské (§ 8)
  - kolektivní (§ 59; ochrana investice)
    - znaky
      - na tvorbě se podílí více autorů (zvl. režim spoluautorství)
      - jejich příspěvky nejsou schopny samostatného užití (x souborná)
      - z podnětu
        - » pracovní úkol, objednávka
      - a pod vedením investora
        - » dozor a určení pojetí, obsah, funkce...
      - pod jehož jménem je uváděno na veřejnost
      - x AD audiovizuální či AD audiovizuálně užitá (/3)
    - režim
      - zaměstnaneckých děl (§ 59/2 -> § 58; kvazilicence)
      - trvání práv 70 let od zveřejnění (§ 27/3)
- nedíla (§ 2/6)

- díla vyloučená z ochrany (§ 3 - taxativní)
  - nevznikají k nim autorská práva
    - -> k jejich užití není nutný souhlas autora ani poskytnutí odměny či dohoda o ní
  - úřední díla (díla určená pro výkon veřejného zájmu - interpretovat restriktivně)
    - demonstrativní výčet (dále např. zákonné peníze)
    - zúřednění díla – nutný souhlas autora (znak obce)
    - x úřední licence k AD (§ 34/a)
  - výtvořky tradiční lidové kultury
    - pravý autor není obecně znám a nejde o dílo anonymní nebo pseudonymní -> výkon autorských práv by byl nemožný
    - užít jen způsobem nesnižujícím hodnotu

Zveřejnění a vydání (§ 4)

- zveřejnění
  - první oprávněné zpřístupnění veřejnosti
    - oprávněné = se souhlasem autora (§ 11/1)
    - veřejnosti = individuálně neurčené skupině osob
  - následky
    - označení autorství (§ 11/2)
    - odměna za rozmnožování pro os. potřebu (§ 25)
    - trvání majetkových práv (§ 27/3,4)
    - vznik většiny bezúplatných zákonných licencí (§ 29/2)...
- vydání (jeden ze způsobů zveřejnění)
  - rozšiřování rozmnoženin díla (§ 13, 14)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

VYSOKÉ
UCENÍ
TECHNICKÉ
V BRNĚ

Autor a autorství (§ 5 an.)

- Kdo je autorem?
  - princip objektivní pravdy
  - autorem FO, která dílo vytvořila (§ 5/1)
    - autorem nemůže být PO
      - není schopná vlastní tvůrčí činnosti -> nemůže originárně nabýt AP
      - může získat oprávnění k výkonu AP majetkových (ex lege, ex contractu)
    - nejde o PÚ -> bez ohledu na způsobilost k PÚ
    - vyvratitelná domněnka autorství (§ 6)
    - tedy též zpracovatel, překladatel (§ 2/4)
  - souborná díla (§ 5/2)
    - uspořadatel
  - audiovizuální díla (§ 63/1)
    - režisér (právní fikce)
  - pluralita subjektů AP
    - spoluautoři (§ 8)
    - dědicové (§ 26/2)
    - kolektivní dílo (§ 59)

Autor a autorství (§ 5 an.)

- AP nelze zcizit inter vivos (§ 11/4, 26/1)
  - lze nabýt pouze licenci (§ 46/1)
- majetková práva mohou mortis causa nabýt dědici autora (§ 26/2)
- vyvratitelná domněnka autorství (§ 6)
  - A je FO jejíž
    - pravé jméno
    - pseudonym nevzbuzující pochybnosti o totožnosti A (jinak § 7)
  - je uvedeno
    - obvyklým způsobem na OnR AD
      - -> nepoužije se, není-li fixace (elektronická § 44/2)
    - u AD uvedeno v rejstříku předmětů ochrany vedeném příslušným KS
      - i u efemérně vyjádřených děl
  - x nepoužije se při rozporu údajů
    - nevychází se z principu priority

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- „Autor má podobné (nikoli stejné) právní postavení jako vlastník (majitel), přestože v důsledku přirozené povahy díla nemůže být vlastníkem (majitelem) tohoto ideálního předmětu. Literární dílo, jiné dílo umělecké je hodnotou (statkem) nemajetkovou, pro níž tudíž neplatí stejný právní režim jako pro věc nebo pro majetkové právo či jinou majetkovou hodnotu (jakou je např. ochranná známka, obchodní tajemství, know how aj.). Podobnost s právem vlastnickým se ovšem projevuje v právní rovině tak, že, stejně jako má vlastník věci anebo majitel jiné majetkové hodnoty výlučná oprávnění ke svému předmětu, tak má i autor výlučná oprávnění ke svému dílu. Obsah autorského práva ale není shodný s obsahem práva vlastnického ani jiného věcného práva, nýbrž je svébytný, byť jistou měrou podobný.“ (NS 30 Cdo 739/2007 z 30. 4. 2007)

– x 489 NOZ?

- anonym (bez udání jména) a pseudonym (krycí jméno nebo umělecká značka) - § 7
  - zákaz prozradit bez souhlasu autora
  - trvání majetkových autorských práv
    - totožnost A není veřejně známa (§ 27/3 – od opr. zveřejnění)
    - totožnost A je veřejně známa (obecná dle § 27)
  - pseudonymem jsou zpravidla i iniciály, není-li jasné, kdo se za nimi skrývá
  - pseudonym
    - nepřechází na dědice
    - ex lege výkonní umělci jako členové um. tělesa (§ 70/2)
  - **právní úkony je třeba činit pod skutečným jménem a příjmením**
  - anonymita zaniká prozrazením (objektivně) -> zaniká právo A na utajení
  - zákonné nepřímé zastoupení (oprávněným) zveřejnitelem díla (§ 7/2 – vyvratitelná právní domněnka)
    - až do doby, kdy
      - se autor „přizná“
      - se jeho pravé jméno stane veřejně známým průměrnému spotřebiteli
      - zveřejnitel zemře (§ 33b/1/d) OZ)
    - při výkonu a ochraně práv

Spoluautorství (§ 8 an.)

- společnou tvůrčí činností vzniká jediné AP k jedinému dílu s pluralitou subjektů
  - x lze-li výtvořky jednotlivých spoluautorů samostatně užít vznikají díla spojená, případně dílo souborné
  - x dokončení díla bez souhlasu A původního nezakládá spoluautorství
  - x po vzniku díla zpracování
  - x různé druhy děl -> díla spojená
- poddruhem AD je dílo kolektivní
- společná tvůrčí činnost zpravidla odpovídá **smlouvě o sdružení (§ 829 an. OZ)**
- s výjimkou § 8/5 kogentní
- výpomocná činnost nezakládá spoluautorství (§ 8/2)
  - u fiktivních děl (§ 2/2) však stačí z hlediska kvality tvůrčího vnosu původnost
- jednání vůči třetím osobám (§ 8/3)
  - PÚ musí činit společně (příp. se vzájemně zastupovat)
  - jde o solidární závazky (§ 511 an. OZ zejména aktivní solidarita u odměny, pasivní u případné NŠ nabyvateli licence)
- rozhodování spoluautorů (§ 8/4)
  - princip jednomyslnosti, ledaže (kumulativně)
    - jeden či více spoluautorů brání nakládání s dílem
    - bez vážného důvodu
    - ostatní spoluautoři podají soudu návrh na nahrazení projevu vůle (§ 161/3 OSŘ)
  - ochrany AP se může domáhat každý ze spoluautorů samostatně
  - nelze se odchýlit, neplatí **princip majority (§ 139/2 OZ)**
- podíly spoluautorů na výnosech (§ 8/5), nikoliv jediném a nedílném AP
  - dohodnout, není-li dohody
  - dle tvůrčích příspěvků, nelze-li je rozeznat
  - jsou stejné
- trvání majetkových práv (§ 27/2 – od smrti spoluautora, který ostatní přežil)

Spoluautorství (§ 8 an.)

- „ Pojmovým znakem spoluautorství je tvůrčí spolupůsobení několika osob při zrodu díla a vznik jednotného a nedílného díla jako výsledek společné tvůrčí práce. Spoluautorství nevznikne z každého spolupůsobení při zrodu díla, toto spolupůsobení na vzniku díla musí být tvůrčí povahy ve smyslu autorského práva; z tohoto hlediska tedy musí být rovnocenné. Není spoluautorem ten, kdo poskytl autorovi pomoc výlučně technikem či administrativní. Za spoluautora proto nelze považovat ani toho, kdo autorovi poskytl jen faktografii, kterou autor sám ztvárnil do podoby díla, pokud ovšem již sestavení faktografie nepředstavovalo tvůrčí autorskou činnost.

Tvůrčí práce autorů zúčastněných na tvorbě uměleckého díla nemusí spočívat jen ve vytvoření konečné podoby díla (tj. v oblasti literatury v jeho jazykovém vyjádření v určité literární formě). Předpokládá však neodmyslitelnou spoluúčasť na ztvárnění myšlenky tvůrčím způsobem.

Vzájemný poměr činnosti spoluautorů (ať již k ní došlo současně nebo následně) musí být takový, aby samostatný podíl kteréhokoli ze spoluautorů neměl sám o sobě povahu díla ve smyslu autorského zákona a aby zároveň tvůrčí spoluúčasť každého ze spoluautorů byla předpokladem vzniku posuzovaného díla.“

NS 3 Cz 49/81 30. 9. 1982

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vznik práva autorského (§ 9/1)

- bezformálnost vzniku díla a AP k němu okamžikem vyjádření díla v jakékoliv objektivně vnímatelné podobě
  - x formální angloamerický systém (copyright)
- vyjádření v objektivně vnímatelné podobě
  - stačí potenciální vnímatelnost i pomíjivého (efemerního) vyjádření
  - nemusí být schopen vnímat jej každý (noty, elektronická forma zobrazitelná jen prostřednictvím určitého softwaru atd.)

K znaku © Martin Prokeš, 2009

Všeobecná úmluva o autorském právu
(publikována pod č. 2/1960 Sb., změna pod č. 134/1980 Sb.)

čl. III/1

- Každý smluvní stát, který podle svého vnitřního zákonodárství vyžaduje jako podmínku ochrany práv autorů splnění formálních náležitostí, jako jsou uložení, registrace, vyznačení, notářské osvědčení, zaplacení poplatků, vyrobení nebo uveřejnění na jeho území, musí pokládat tyto požadavky za splněné pro každé dílo chráněné podle této úmluvy, které bylo poprvé uveřejněno mimo území tohoto státu a jehož autor není občanem tohoto státu, jestliže od prvního uveřejnění tohoto díla všechny výtisky díla uveřejněného se svolením autora nebo každého jiného nositele autorského práva jsou opatřeny značkou (c) s připojením jména nositele autorského práva a s uvedením roku prvního uveřejnění; značka, jméno a rok musí být uvedeny takovým způsobem a na takovém místě, aby bylo jasně patrné, že je autorské právo vyhrazeno.
- na Slovensku povinné označování audiovizuálních děl, zvukových záznamů um. výkonů, multimediálních děl (§ 16/1/h), § 18/1/j), § 19/1/h) zákona č. 347/2007 Z.z. (audiovizuální zákon))

Vztah díla a jeho nosiče (§ 9/2-4)

- AP k dílu x VP k jeho nosiči
  - obě práva absolutní
  - na sobě nezávislá
    - -> zánikem nosiče nezaniká dílo ani AP k němu
    - -> nabytím VP nezískám licenci (koupě knihy)
      - není-li dohodnuto (LS) nebo stanoveno jinak (volné užití, zákonná licence)
    - -> poskytnutím licence není dotčeno VP (LS)
      - není-li dohodnuto (vícestranná smlouva) nebo stanoveno jinak (není)
    - -> mohou svědčit odlišným osobám
    - -> ochrana VP občanskoprávní x AP autorskoprávní
    - omezení VP k OnR § 12/3 (právo na přístup, přechází na dědice)
  - nedotknutelnost díla (§ 11/3) x VP
    - údržba nosiče a jeho ochrana před zničením (omittere)
      - vlastník ani uživatel není povinnen (§ 9/4)
    - poškození nosiče (facere)
      - je-li zásahem do D, jen se souhlasem autora (poškrábat CD mohu, změnit fasádu stavby ne)
    - zničení nosiče (ius abutendi)
      - střet práva na nedotknutelnost díla, VP a povinnosti předcházet škodám a nejednat v rozporu s dobrými mravy
      - zpravidla mohu, protože nepůjde o zásah do AP

Obsah práva autorského (§ 10)

- AP zahrnuje výlučná práva
  - osobnostní (§ 11 taxativní)
    - zahrnující právo
      - rozhodnout o zveřejnění díla (§ 11/1)
      - osobovat si autorství díla (§ 11/2)
      - na nedotknutelnost díla (§ 11/3)
    - autor se jich nemůže vzdát ani je převést (§ 11/4)
    - může jiným osobám udělit souhlas k zásahům do nich (např. k překladu) – zaváže se zásah strpět
    - smrtí zanikají (§ 11/4) a originárně vzniká právo postmortální ochrany (§ 11/5)
      - běžící řízení se zastaví (§ 107 OSŘ) a nelze vést výkon rozhodnutí (§ 256 OSŘ)
  - majetková (§ 12 an.; demonstrativní)
    - zahrnující právo
      - užít dílo a nechat jej užít (§ 12)
      - na odměnu
        - » při opětném prodeji originálu uměleckého díla (§ 24)
        - » v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu a vlastní vnitřní potřebu (§ 25)
        - » za pronájem originálu nebo rozmnoženiny díla zaznamenaného na zvukový nebo zvukově obrazový záznam (§ 49/3) – povinná KS (§ 96/1/b)
        - » x relativní povahy
          - za půjčování originálu nebo rozmnoženiny vydaného díla (§ 37/2)
          - přiměřenou dodatečnou odměnu (§ 49/6)
    - majetkových práv se autor nemůže vzdát ani je převést (§ 26/1)
      - x pohledávky z nich vzniklé
    - dědí se a trvají zásadně 70 let od prvního dne roku následujícího po roce, v němž autor zemřel

Osobnostní práva (§ 11)

- rozhodnout o zveřejnění díla (§ 11/1, § 4)
  - prvním oprávněným zveřejněním konzumováno (x pr. dílo užít)
    - souhlas se zveřejněním je zásadně obsažen v licenci k 1. veřejnému užití
    - odvolání pro změnu přesvědčení odstoupením od LS (§ 54)
  - po smrti zaniká
    - dědicové mají právo dílo užít,
    - práva postmortálního zveřejnitelé volného díla (§ 28/2, 3)
- osobovat si autorství díla (§ 11/2)
  - bránit se proti tomu, kdo se vydává za autora jeho díla
  - rozhodnout zda a jakým způsobem má být uvedeno jeho autorství při
    - zveřejnění,
    - dalším užití, je-li to při daném užití obvyklé
  - způsobem se rozumí pravé jméno, pseudonym, nebo anonymně
  - x zaměstnanecká díla (§ 58/4), kolektivní dílo (§ 59/1)

Osobnostní práva (§ 11)

- nedotknutelnost díla (§ 11/3; § 51)
  - právo provést zásah do uměleckého či vědeckého pojetí AD a udělit k němu svolení tertiovi
    - běžným uživatelem nerozeznatelná změna formátu není zásahem (CD -> FLAC)
    - výjimky
      - úprava staveb (§ 38d/b)
      - změny očekávatelně akceptované, NSJ (výslovně jen u LS § 51)
      - zaměstnanecká AD (§ 58/4-5)
      - kolektivní díla (§ 59/2 -> 58/4-5)
      - audiovizuální díla (§ 63/4) a díla audiovizuálně užitá (§ 64/3)
  - užití díla způsobem nesnižujícím jeho uměleckou či vědeckou hodnotu (objektivní dehonestace)
  - autorský dohled
    - x vyplývá-li to z povahy díla nebo jeho užití
    - x nelze-li to po uživateli spravedlivě požadovat
  - autorská korektura (§ 56/3)
  - „Právo na nedotknutelnost díla spočívá ve výlučném právu autora provádět na díle jakékoli změny nebo úpravy, které zasahují do uměleckého pojetí díla. Změny a úpravy může jiný provádět jen se svolením autora.“ (MS Praha 13 Co 216/90 18.5.1990)

Postmortální ochrana (§ 11/5)

- není časově omezena
- vzniká a zaniká každému z oprávněných zvlášť
- obsah (taxativně)
  - neosobovat si autorství D
  - neužít D způsobem snižujícím jeho uměleckou či vědeckou hodnotu
  - je-li to obvyklé uvést autora, nejde-li o dílo anonymní
- oprávněné osoby (taxativně)
  - osoba autorovi blízká (§ 116 OZ)
  - PO sdružující autory
  - příslušný kolektivní správce

Osoby blízké

- osoby blízké (§ 116; srov. § 89/8 TZ, § 125 NTZ)
  - nemusí spolu žít ani vést domácnost
  - vždy sobě navzájem (obousměrně)
  - příbuzní (bez dalšího, k příbuzenství § 117, i osvojení § 63/1 ZOR)
    - v řadě přímé bez omezení
      - ascendenti
      - descendenti
    - v řadě pobočné
      - sourozenci (i neplnorodí a osvojení)
  - manželé a partneři, pokud vztah ke dni smrti A trval (bez dalšího)
  - jiné osoby, jsou-li
    - v poměru rodinném nebo obdobném a zároveň
      - rodinný poměr – ostatní příbuzní v řadě pobočné
      - obdobný poměr
        - » faktický – druh & družka, konkubináty, příbuzní manžela
        - » právní – pěstounství, poručník...
    - jestliže by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní (subjektivně)
  - jejich okruh nelze rozšiřovat za pomoci analogie (statusová otázka)
    - x dle Nejvyššího soudu i PO (kritizováno)
  - x členové rodiny (§ 630) užší pojem: příbuzní v řadě přímé, sourozenci a manžel či partner (NS 33 Odo 134/2003); rodina s nejasným vymezením § 149/3, § 150/4 a § 712/5.

PO jako osoba blízká

- „...za osobu blízkou právnické osobě je třeba považovat také fyzickou osobu, která je společníkem, členem nebo zaměstnancem právnické osoby nebo která má k právnické osobě jiný obdobný vztah, a současně, kdyby důvodně pociťovala újmu, kterou utrpěla právnická osoba, jako újmu vlastní.“ (NS 21 Cdo 2192/2001, 22 Cdo 1836/2003, 29 Odo 1061/2004, 32 Cdo 3852/2007, – zdá se, že NS konstruuje domněnku pociťované újmy u SO)
- „Jestliže je ... společníkem ve společnosti s ručením omezeným, pak tato fyzická a právnická osoba mají společný personální prvek - fyzická osoba ... je ... jako společník subjektem, který se podílí na vytvoření základního jmění společnosti, ručí za závazky společnosti ve shora uvedeném rozsahu a podílí se na zisku společnosti. Toto personální a majetkové propojení osob lze za použití analogie kvalifikovat jako vztah obdobný vztahu rodinnému ve smyslu § 116 obč. zák. a současně zakládá stav, kdy újmu, kterou utrpěla jedna z nich, by druhá osoba pociťovala jako újmu vlastní.“ (NS 22 Cdo 1836/2003 - zdá se, že NS rozšiřuje domněnku i na společníky (min. majoritní); potvr. I. ÚS 449/04)

Právo dílo užit (§ 12)

- obsah
  - užit dílo sám
  - udělit jinému smlouvou oprávnění k výkonu práva dílo užit (licenci – § 46 an.)
  - nezahrnuje možnost právně vyloučit jiné osoby z vnímání (x užívání) díla, lze ovšem použít účinné technické prostředky ochrany (§ 43)
  - dle zakotvení (demonstrativní výčet § 12/4)
    - způsob výslovně uvedený v § 12/4
    - předpokládaný AZ v jiném ustanovení (užití D v podobě pozměněné, zpracované, zařazené či spojené - § 12/1, 51...)
    - způsob k 22. 5. 2006 neznámý (účinnost novely 216/2006 Sb., která změnila taxativní výčet § 12/4 na demonstrativní novým §12/5, srov. i § 46/2)
- dle subjektu
  - autorem
  - jinou osobou
    - se svolením autora
      - LS – plnění autora je pati, ne dare - §12/2,
      - výklad dle vůle stran § 50 a 35 OZ
    - bez svolení autora z jiného právního důvodu
      - ex lege (volná užití a zákonné licence – restriktivní výklad § 29)
      - výrok soudu (spoluautoři)
    - bez právního důvodu -> § 40 an.
- dle adresátů užití
  - soukromé
    - § 30/1: Za užití díla ... se nepovažuje užití pro osobní potřebu fyzické osoby, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, nestanoví-li tento zákon jinak.
    - užití x použití (přečtení knihy, poslech CD)
  - veřejné (zpřístupnění veřejnosti)

- dle povahy
  - nepřímé sdělování (související se zachycením AD do hmotného nosiče a nakládáním s nosičem)
    - rozmnožování D (§ 13 – zachycení D do hmotného nosiče)
    - rozšiřování OnR (§ 14 – zpřístupňování DvHP převodem vlastnického práva k OnRD, včetně jejich nabízení za tímto účelem)
    - pronájem OnR (§ 15 – zpřístupňování DvHP za účelem prospěchu dočasným poskytnutím OnRD)
    - půjčování OnR (§ 16 – zpřístupňování DvHP zařízením přístupným veřejnosti nikoliv za účelem prospěchu dočasným poskytnutím OnRD)
    - vystavování OnR (§ 17 – zpřístupňování DvHP umožněním vnímání OnRD)
  - přímé sdělování veřejnosti (bez zachycení na nosič)
    - práva provozovací
      - živé provozování díla výkonnými umělci (§ 19/1)
      - přenos živého provozování díla (§ 19/2)
      - provozování díla ze záznamu (§ 20/1)
      - přenos provozování díla ze záznamu (§ 20/2)
      - provozování rozhlasového a TV vysílání prostřednictvím přijímačů (§ 23)
    - práva vysílací
      - vysílání díla rozhlasem nebo TV (§ 21)
      - přenos rozhlasového nebo TV vysílání (§ 22)
    - práva k sdělování děl veřejnosti na vyžádání (on-demand)
      - počítačové a obdobné sítě (§ 18/2)
  - práva synchronizační a práva odvozené tvorby
    - užití D v podobě pozměněné, zpracované, zařazené či spojené
- jednotlivé způsoby užití jsou samostatné -> oprávnění k jednomu, neopravňuje k jinému x § 50/2 – k dosažení účelu LS

Rozmnožování (§ 13)

- každé zachycení D na hmotný nosič (originál či rozmnoženina), které objektivně umožňuje D vnímat
  - rozmnožením je i zachycení efemérního vyjádření D na nosič (souběžně vznikají práva výrobce záznamu)
- druhy rozmnoženin
  - trvalé x dočasné
    - dočasné existují jen do naplnění účelu, k němuž byly zhotoveny
  - identické x neidentické
    - neidentickou rozmnoženinou je i napodobenina, překlad,...
  - úplné x neúplné
    - i neúplná rozmnoženina musí splňovat znaky AD, jinak by nepodléhala AP ochraně
- rozmnožování pro osobní potřebu je volným užitím (§ 30, 30a)
  - x počítačový program, elektronická databáze, architektonické dílo a pořízení záznamu AV díla při jeho provozování ze záznamu nebo jeho přenosu (§ 30/3)
  - x vydaný notový záznam díla hudebního či hudebně dramatického (30a/1)
- u LS vyvratitelné právní domněnky, že licence k rozmnožování díla
  - zahrnuje oprávnění k pořízení rozmnoženin přímých i nepřímých, trvalých i dočasných, vcelku nebo zčásti, jakýmkoli prostředky a v jakékoli formě, a pokud jde o rozmnoženiny v elektronické formě, jak ve spojení on-line, tak i off-line (§ 50/4)
  - zahrnuje i licenci k rozšiřování takto zhotovených rozmnoženin. (§ 50/5)

- zákonná licence pro dočasné rozmnoženiny (§ 38a)
  - např. i cache www browseru (možnost i § 30)
- zvláštní úprava pro počítačové programy (§ 66)
- § 13/2 demonstrativní výčet forem rozmnoženin
  - tiskové – tisk na jakýkoliv materiál (i tisk dig. fotografie)
  - fotografické – reakce světlocitlivé vrstvy na osvit (i fotokopie)
  - zvukové, obrazové či zvukově obrazové
    - x zvukové či zvukově obrazové záznamy, u kterých vznikají práva pořizovatelů (§ 75 a 79)
  - architektonického díla stavbou
    - i stavby, které nejsou věci dle § 118 OZ (stavební úpravy)
  - jiní trojrozměrné rozmnoženiny – sochy, šperky, modely,...
  - elektronické rozmnoženiny – zachycené do nosiče dat, k jejichž vnímání člověkem je nutné zařízení
  - jiné rozmnoženiny – ruční opisy...

Rozšiřování (§ 14)

- = zpřístupňování DvHP převodem vlastnického práva k OnR, včetně jejich nabízení za tímto účelem
- převod vlastnického práva k OnR ->
  - jiné dispozice s OnR nejsou rozšiřováním D (půjčka, zástava, nájem,...)
  - převodem, tedy na základě PÚ, nikoliv na základě jiné PS např. smrti a následného přechodu
  - i převod spoluvlastnického podílu
- včetně nabízení -> nabízení je neoprávněným zásahem, ne jen jeho hrozbou (§ 40/1)
- i rozšiřování neveřejné, překročí-li rámec osobní potřeby (§ 30)
- u LS vyvratitelná právní domněnka, že licence k rozmnožování D zahrnuje i licenci k rozšiřování takto zhotovených rozmnoženin (§ 50/5)
- vyčerpání (konzumace) práva na rozšiřování okamžikem prvního oprávněného převodu vlastnického práva k OnR DvHP
  - okamžik převodu se nemusí shodovat s uzavřením smlouvy (§ 133 OZ)
  - OnR DvHP -> zpřístupněním na inetu (stažení) k vyčerpání nedojde
  - převodem, nikoliv přechodem
  - týká se jen daného OnR (nikoliv např. záložní kopie)
  - následkem volnost vlastníka převádět a nabízet k převodu
    - x u originálu uměleckého D může vzniknout právo na odměnu při opětném prodeji (§ 24)

Pronájem (§ 15)

- = zpřístupňování DvHP za účelem prospěchu dočasným poskytnutím OnRD
- DvHP
  - x nejde-li o přenechání hmotného nosiče D, nejde o pronájem dle AZ (např. § 18/2 nebo pronájem přijímačů, dekoderu,...)
- OnRD musí objektivně umožňovat vnímání díla
  - jsou-li šifrovány, je užitím díla až poskytnutí přístupu k dílu (např. hesla...)
- nájem je pojmově úplatný a dočasný (§ 663 OZ)
  - x „pokud při půjčování prováděném veřejně přístupným zařízením za úplaty nepřesahuje výše této úplaty částku nezbytnou na pokrytí provozních nákladů daného zařízení, nejde ve smyslu této směrnice o přímý ani o nepřímý hospodářský nebo obchodní prospěch“ (čl. 11 odůvodnění Směrnice Rady 92/100/ES) – aplikovat analogicky
- přímý nebo nepřímý hospodářský nebo obchodní prospěch
  - prospěchem je to, o co se postavení pronajimatele zlepšilo, nebo naopak nezhoršilo, ač by se tak jinak stalo a zároveň jde nad rámec osobní potřeby pronajimatele, tzn. potřeby této osoby samotné a osob jí blízkých
  - hospodářský (hmotný, zejména finanční) a obchodní (nehmotný - zvýšení prestiže, konkurenceschopnosti,...)
  - čl. 11 odůvodnění směrnice 2006/115/ES: „Pokud při půjčování prováděném veřejně přístupným zařízením za úplaty nepřesahuje výše této úplaty částku nezbytnou na pokrytí provozních nákladů daného zařízení, nejde ve smyslu této směrnice o přímý ani o nepřímý hospodářský nebo obchodní prospěch.“
  - aplikace § 30 u pronájmu nejistá (dle Telce „prakticky pojmově vyloučeno“)
- k zásahu do AP dojde zpřístupněním D
- nevyčerpává se
- pokud A poskytně L k pronájmu OnRD zaznamenaného na zvukový nebo zvukově obrazový záznam výrobci takového záznamu, vzniká mu vůči pronajimateli právo na přiměřenou odměnu, kterého se nemůže vzdát (§ 49/3; pov. KS § 96/1/b).
- bezúplatné zákonné licence (§ 38d)
  - architektonická díla vyjádřená stavbou
  - díla užitého umění vyjádřeného v užitné podobě

Půjčování (§ 16)

- = zpřístupňování DvHP zařízením přístupným veřejnosti nikoliv za účelem prospěchu dočasným poskytnutím OnRD
- DvHP
  - x nejde-li o přenechání hmotného nosiče D, nejde o půjčování dle AZ (např. § 18/2 nebo půjčování přijímačů, dekodérů,...)
- pojmově bezúplatné (§ 659 OZ)
  - „pokud při půjčování prováděném veřejně přístupným zařízením za úplatu nepřesahuje výše této úplaty částku nezbytnou na pokrytí provozních nákladů daného zařízení, nejde ve smyslu této směrnice o přímý ani o nepřímý hospodářský nebo obchodní prospěch“ (Směrnice Rady 92/100/ES)
- zařízení přístupné veřejnosti
  - prostory (i virtuální) přístupné individuálně neurčenému okruhu osob (knihovny, archivy, studovny, e-obchody...)
  - x půjčování na základě osobního vztahu mezi osobního vztahu mezi vypůjčitelem a půjčitelem (volné užití § 30/1)
- k zásahu do AP dojde zpřístupněním AD
- nevyčerpává se
- bezúplatné zákonné licence
  - knihovní licence (§ 37/2)
  - licence pro zdravotně postižené (§ 38)
  - architektonická díla vyjádřená stavbou, díla užitého umění vyjádřeného v užité podobě (§ 38d)

Vystavování (§ 17)

- = zpřístupňování DvHP umožněním vnímání OnRD
- každému, kdo chce AD vidět
- i neveřejné, nejde-li o volné užití (§ 30)
- licence k vystavování + zpravidla výpůjčka (§ 659 OZ) či nájem (§ 676 OZ) nosiče
- bezúplatná zákonná licence (§ 39)
- není MS ani KoPr upraveno jako právo A

evropský
sociální
fond v ČR

MS
MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Sdělování veřejnosti (§ 18)

- jakékoliv zpřístupňování D v neHP (/1) veřejnosti, včetně zpřístupňování on-demand (/2)
  - veřejnost – splňuje sdělování díla (alt.)
    - individuálně neurčeným subjektům
    - za účelem prospěchu jakýmkoliv subjektům (arg. LZPS, směrnice 2001/29/ES – zaměstnavatel hrající hudbu zaměstnancům na pracovišti)
      - x jen v souvislosti s činností za účelem prospěchu (rádio zaměstnance)
- tři prvky
  - vyslání (emise),
    - jehož zdrojem je
      - výkon výkonného umělce (§ 19 – živé provozování)
      - záznam (§ 20 – provozování ze záznamu)
    - osoba odpovědná za emisi je sdělovatelem
  - přenos (transmise)
    - provozování
    - vysílání včetně přenosu
    - zpřístupňování on-demand
    - x pouhé provozování zařízení není sdělováním (/3)
      - přenosce odpovídá za přenos, ne za to co přenáší
  - příjem (recepce)
    - stačí jeho umožnění veřejnosti -> nemusí k němu nutně dojít
    - x veřejnosti na veřejně přístupných místech (RTV vysílatelé)
- výčet způsobů demonstrativní (§ 12/4/f)
- nevyčerpává se (/4)

- problém přeshraničního sdělování děl
  - teritorialita autorského práva vs. dosah transmise (satelitní TV, ubikvita inetu,...)
  - licence musí pokrýt všechna území, kde dochází ke sdělování
    - emisní teorie – sdělování se děje tam, kde dojde k emisi (§ 21/5 - družice)
    - komunikační teorie – sdělování se děje všude tam, kde je možná recepce
      - a contrario v ostatních případech dle AZ x problém s inetem
- on-demand (/2)
  - individuální volba času (x TV vysílání) a místa (x jukebox) sdělování příjemcem sítí umožňující interaktivní komunikaci
    - umístění na web (obrázek, video, zvuk, text,...)
    - upload rozmnoženiny díla
      - x stažení je pořízením trvalé rozmnoženiny
    - streamování → dočasná rozmnoženina (§ 38a)
  - i chráněné zpřístupnění, pokud je dosažitelné individuálně neurčeným osobám
  - pro místo sdělování platí komunikační teorie

- provozovatelé P2P sítě
  - pokud samy nenabízejí obsah, nejde o sdělování díla
  - možnost autora domáhat se zákazu poskytování služby, kterou využívají třetí osoby k porušování nebo ohrožování práva autora (§ 40/1/f))
- linking
  - názory se různí, zdá se že spíše není porušením AP
  - x direct linking a framing spíše porušením AP
  - x embedded linking
    - viz NS 8 Tdo 137/2013 z 27. 2. 2013;
      - ústavní stížnost III. ÚS 1768/2013?
      - SDEU C466/12 Svensson (stanovisko doktríny viz http://www.ivir.nl/news/European_Copyright_Society_Opinion_on_Svensson.pdf)

Živé provozování D (§ 19/1)

- zpřístupňování díla živě prováděného výkonným umělcem veřejnosti v prostoru živého provozování
- transmise ve formě materializace do zvukových nebo světelných vln výkonem výkonného umělce umožňující recepci v prostoru sdělování
  - zesilovače, projektory atd. v koncertní hale možné
- způsob provozování
  - divadelně - D dramatické, hudebně dramatické, choreografické či pantomimické -> tzv. velká autorská provozovací práva
  - nedivadelně - D hudební s textem nebo bez -> malá autorská provozovací práva (kolektivní správa - § 98, rozšířená kolektivní správa - § 101/9)
- provozovatel
  - ten, kdo na vlastní odpovědnost zpřístupňuje D a odpovídá z jeho emise
  - program produkce u hudebních děl (§ 100/5)
- veřejnost (viz kom. u § 18)
  - do prostor přístupných veřejnosti (§ 19/2 a contrario)
- povinnosti poskytovatele prostoru k veřejné hudební produkci (§ 100/4)
  - poskytnout údaje a součinnost k určení provozovatele KS
- Smluvní ošetření
  - LS k užití AD
  - smlouva o provedení díla s výkonným umělcem

Přenos živého provozování D (§ 19/2)

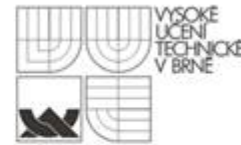
- současné zpřístupňování díla živě prováděného výkonným umělcem veřejnosti mimo prostor živého provozování
  - subsidiární k
    - vysílání díla rozhlasem nebo TV (§ 21)
    - přenosu rozhlasového nebo TV vysílání (§ 22)
    - provozování rozhlasového a TV vysílání (§ 23)
- veřejnost (viz kom. u § 18)
  - může se nacházet i v soukromých prostorech (recepce)
- Smluvní ošetření
  - LS k užití díla
  - LS k užití uměleckých výkonů
  - případně smlouva o provedení díla s výkonným umělcem

Provozování D ze záznamu (§ 20/1)

- zpřístupňování díla užitím zvukového (§ 75/1) nebo zvukově obrazového (§ 79/1) záznamu veřejnosti pomocí přístroje v prostoru provozování ze záznamu
  - subsidiární k
    - vysílání díla rozhlasem nebo TV (§ 21)
    - přenosu rozhlasového nebo TV vysílání (§ 22)
    - provozování rozhlasového a TV vysílání (§ 23)
- záznamem „se rozumí prostředek technické stránky rozmnožování.“SDEU C-510/10 z 26.4.2012 bod 65
- transmise ve formě nehmotné materializace D do zvukových nebo světelných vln umožňujících recepci v prostoru sdělování
- provozovatel a veřejnost viz předchozí
- LS
  - k užití díla
  - k užití uměleckých výkonů
  - k užití záznamu
- je možné, že DJ se stane autorem díla slovesného (komentáře), souborného (řazení skladeb), nebo díla zpracuje mixáží
  - „Vzhledem k tomuto vymezení veřejných hudebních produkcí, resp. veřejných produkcí, do kterých jsou zařazovány i diskotéky, a s přihlédnutím k obecnému výkladu pojmu diskotéka, již se v tomto smyslu rozumí buď veřejná komentovaná přehrávka desek, popř. zvukových záznamů, nebo zábava mladé generace spojená s tancem při reprodukováné hudbě...„ (NS 5 Tdo 156/2005)
- povinnosti poskytovatele prostoru k veřejné hudební produkci (§ 100/4)
  - poskytnout údaje a součinnost k určení provozovatele KS

Přenos provozování D ze záznamu (§ 20/2)

- současné zpřístupňování díla užitím zvukového (§ 75/1) nebo zvukově obrazového (§ 79/1) záznamu veřejnosti pomocí přístroje mimo prostor provozování ze záznamu
  - subsidiární k
    - vysílání díla rozhlasem nebo TV (§ 21)
    - přenosu rozhlasového nebo TV vysílání (§ 22)
    - provozování rozhlasového a TV vysílání (§ 23)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vysílání R nebo TV (§ 21)

- zpřístupňování díla veřejnosti původním vysílatelem
  - R nebo TV
  - jinými prostředky sloužícími k šíření zvuků a/nebo obrazů (např. inet TV)
  - vyjádřením zvuků a/nebo obrazů
    - x on demand (§ 18/2)
- vysílatel viz výše, práva vysílatele (§ 83 an.) k jeho původnímu vysílání
- veřejnost (viz kom. u § 18)
  - může se nacházet i v soukromých prostorách (recepce)
- zákonná bezúplatná licence (§ 38a/2)
- rozšířená kolektivní správa (§ 101/9)
- /4 – není-li splněn, půjde zpravidla o přenos (§ 22) nebo on demand (§ 18/2)
- /5 – u družic emisní teorie

Přenos R nebo TV vysílání (§ 22)

- zpřístupňování díla veřejnosti současným, úplným a nezměněným přenosem vysílání D R nebo TV jinou osobou, než původním vysílatelem
- přenositel
  - osoba odlišná od původního vysílatele
  - nemá práva vysílatele (§ 83 an.), protože nejde o původní vysílání
- veřejnost (viz kom. u § 18)
- úplná zákonná licence k užití
  - uměleckých výkonů zaznamenaných na zvukový záznam (§ 72)
  - takových zvukových záznamů (§ 76/3)
- /2 kabelový přenos
  - druhy
    - po kabelu
    - mikrovlnným systémem
  - povinná KS (§ 96/1/c))
  - komunikační teorie
- / 3 STA (zrušen a přesunuto do § 38f)
  - bezúplatná zákonná licence pro přenos
    - současného, úplného a nezměněného R nebo TV vysílání
      - zemského nebo satelitního
    - na přijímače v rámci
      - téže budovy
      - komplexu budov k sobě prostorově nebo funkčně přináležejících
    - pomocí STA
    - společný příjem není využíván za účelem prospěchu
  - i kdyby nebyla, chybí zpravidla prvek veřejnosti

Provozování R nebo TV vysílání (§ 23)

- zpřístupňování díla vysílaného R nebo TV (§ 21) veřejnosti pomocí přijímače
- transmise ve formě zvukových a/nebo světelných vln v prostoru, kde je umístěn přijímač
- stačí umožnění recepce (i nezapnutý přijímač)
- provozovatelem ten, kdo zajišťuje provoz přijímače (veřejnost není uživatelem D)
- veřejnost (viz kom. u § 18)
- rozšířená kolektivní správa (§ 101/9)
- „hotelové pokoje“
  - odměna ve výši max. 50% z poplatku dle § 6 zákona č. 348/2005 Sb.
    - 22,50 Kč za jeden rozhlasový přijímač
    - 67,50 Kč za jeden přijímač televizní
    - 90,- Kč za jeden přijímač kombinovaný
- pacienti při poskytování zdravotní péče
  - dle AZ není sdělováním x pravděpodobný rozpor s KoPr a mezinárodními smlouvami

Provozování R nebo TV vysílání (§ 23)

- rozsudek ESD SGAE (C-306/05) z 7. 12. 2006
  - bod 31: rychlé střídání ubytovaných -> nová tzv. sukcesivní veřejnost
  - bod 45: pouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování není samo o sobě sdělováním ve smyslu směrnice EP a R 2001/29/ES
  - bod 46: „Ačkoliv však pouhé poskytnutí fyzického zařízení, obyčejně zahrnujícího mimo hotelové zařízení i podniky specializované na prodej nebo pronájem televizních přijímačů, nepředstavuje jako takové sdělování ve smyslu směrnice 2001/29, nemění to nic na tom, že toto zařízení může učinit technicky možným přístup veřejnosti k dílům vysílaným rozhlasem či televizí. Proto, poskytuje-li hotelové zařízení prostřednictvím takto umístěných televizních přijímačů signál svým klientům ubytovaným v pokojích tohoto zařízení, jedná se o sdělování veřejnosti, aniž by bylo nutné se zabývat tím, jaká technika přenosu signálu je užívána. „
- koleje
  - nejde o veřejnost sukcesivní či jinou, protože
    - průměrná délka pobytu v ubytovacím zařízení je 3 dny, na kolejích cca 10 měsíců
    - nejde o činnost za účelem prospěchu
    - směřuje vůči členům akademické obce, tedy individuálně určeného okruhu osob
  - x provozování prázdninových hotelů na kolejích

Provozování R nebo TV vysílání (§ 23)

- zdravotnická zařízení
  - podmínky aplikace výjimky
    - dílo je zpřístupňováno pacientům provozováním RTV vysílání,
    - při poskytování zdravotní péče (nikoliv již v souvislosti s ní)
      - není autorskoprávně významné, zda je poskytovaná péče hrazena z veřejného zdravotního pojištění či nikoliv
    - ve zdravotnických zařízeních
      - není autorskoprávně významné, zda jde o zařízení státní či jiné
  - po rozsudku SGAE český zákonodárce upravil „výjimku“ pro ubytovací zařízení, ale ne pro zařízení zdravotnická
  - Německo
    - § 15/3 N AZ: „Sdělování je veřejné, je-li určeno většině členů veřejnosti. Členem veřejnosti je každý, kdo není osobním poutem spojen s uživatelem díla, nebo s těmi osobami, jimž bylo dílo v nehmotné podobě učiněno vnímatelným nebo přístupným.“
    - BGH z 11. 7. 1996 sp. zn. I ZR 22/94, právní věta: „Sdělování chráněné hudby a slovesných děl prostřednictvím TV přijímače na dvoulůžkovém pokoji nemocnice nespadá pod pojem (zásadně úplatného) provozování vysílání dle § 22 ve spojení s § 15 odst. 3 UrhG“. (BGH, Urt. v. 11.7.1996 - I ZR 22/94, GRUR 1996, 875, 876 - Zweibettzimmer im Krankenhaus)
      - Byť je tento rozsudek staršího data, nebyl dosud zřejmě překonán ani rozsudkem ESD SGAE, když jej BGH citoval i na sklonku roku 2009 (BGH, Urt. v. 12.1.2009 – I ZR 160/07)
      - x nelze contra legem

Provozování R nebo TV vysílání (§ 23)

- výjimka pro zdravotnická zařízení z hlediska MS a EP
  - z hlediska Bernské úmluvy
    - čl. 10 Ú -> český NS bez dalšího dovodil samovykonatelnost Bernské úmluvy (NS sp. zn. 30 Cdo 2277/2007 z 22. října 2008)
    - Bernská úmluva sama říká, že se nevztahuje na občany státu původu díla (čl. 5/1 a /3)
      - » potvrzeno NS ČR z sp. zn. R I 488/25 z 16. 7. 1925, Vážný 5184/1925, ASPI JUD12803CZ
      - » x opačně Telec
  - z hlediska evropského práva, může mít porušená směrnice
    - přímý účinek (vyloučen)
      - » směrnice, která nebyla implementována do vnitřního právního řádu členského státu, nemůže vzniknout povinnost jednotlivci, a to jak vůči jiným jednotlivcům (horizontální přímý účinek), tak (a fortiori), ve vztahu ke státu samotnému (sestupný vertikální přímý účinek). Směrnice sama tak nemůže ukládat povinnosti jednotlivcům a nelze se jí vůči jednotlivcům dovolávat.
    - nepřímý účinek
      - » tzv. eurokonformní výklad
      - » x nelze contra legem
    - náhrada škody
      - » z hlediska priority
        - nepřímý účinek, nelze-li (contra legem)
        - přímý účinek, nelze-li (uložení povinnosti jednotlivci)
        - náhrada škody státem, který porušil povinnost implementovat směrnici

Odměna za opětný prodej orig. uměleckého D (§ 24)

- jen (kumulativně)
  - originály (x rozmnoženiny)
    - za originály se považují i rozmnoženiny... /3
  - D uměleckých (x vědeckých)
    - /3 pojem výtvarné D zde v jiném a širším smyslu než jinde v AZ (foto, fotu obdobné a díla užitého umění)
    - x D architektonická vyjádřená stavbou
    - x rukopisy skladatelů a spisovatelů
  - převedené A do vlastnictví jiné osoby
    - i darované, směněné
  - dále prodávané za 1500 a více EUR bez DPH
    - přepočítání podle kurzu ČNB ke dni uzavření smlouvy (čl. II 216/2006 Sb.)
    - x nikoliv např. dar nebo směna
    - x pokud prodávající získal od A dříve než tři roky před prvním opětným prodejem a KC pod 10 k€ (/4)
  - čehož se jako prodávající, kupující nebo zprostředkovatel účastní (alternativně)
    - provozovatel galerie
    - dražebník
    - jiná osoba soustavně obchodující s uměleckými D
      - platí zřejmě i pro druhé dva
      - x exekutor, prodej mezi sběratelem a muzeem

Odměna za opětný prodej orig. uměleckého D (§ 24)

- pasivní solidarita prodávajícího a obchodníka
- informační povinnost obchodníka (/6)
  - x možný přestupek (§ 105a/1/c) nebo jiný správní delikt (§ 105b/1/c)
- povinná kolektivní správa (§ 96/1/a)/5) – GESTOR
- promlčení
  - jednotlivé pohledávky (na odměnu) 3 roky ode dne, kdy uplynula lhůta podle odst. 6 (§ 101 OZ)
  - nárok na NŠ za nesplnění oznamovací povinnosti (/6, § 106 OZ)
- prodej D?!?
  - „má autor v souvislosti s každým opětným (dalším) prodejem díla právo na odměnu...“ (/1 in fine)
  - „Originálem díla ... se rozumí výtvarné dílo,...“ (/3)
- „...pro účely výkladu ustanovení § 24 autorského zákona a jeho přílohy ... odměna dražebníka není součástí prodejní ceny, z níž se určuje odměna autora uměleckého díla.“ (NS 30 Cdo 5287/2008 24.7.2010)

Odměna v souvislosti s rozmn. D pro osobní a vlastní vnitřní potřebu (§ 25)

- náhrada (dodatková odměna) možného snížení autorské odměny v důsledku (bezplatného) volného užití D
- musí jít o D zveřejněné, které lze rozmnožovat
  - pro osobní potřebu FO (§ 30) nebo pro vlastní vnitřní potřebu PO nebo podnikající FO (§ 30a) pomocí přístroje k zhotovování tiskových rozmnoženin na papír nebo obdobný podklad
  - pro osobní potřebu FO (§ 30) přenesením na nenahrané nosiče záznamu pomocí přístroje na podkladě (alt.)
    - záznamu
      - zvukového (§ 75)
      - zvukově obrazového (§ 79)
      - jiného (dle v. č. 488/2006 Sb. patrně optické a elektronické nosiče)
    - RTV (§ 21)

- platí, ten kdo svou činností masové rozmnožování umožňuje (/2)
- povinná kolektivní správa (§ 96/1/a)/3 a 4
  - ze záznamu – OSA
  - tisková rozmnoženina – Dilia
  - výkonní umělci a výrobci záznamů - Intergram
- odměna je splatná prvního dne poté, kdy byl plátce o úhradu KS požádán (§ 563)
  - pro tiskové rozmnoženiny -> příloha AZ
  - přístroje a nosiče -> vyhláška č. 488/2006 Sb.
- promlčení
  - jednotlivé pohledávky (na odměnu) 3 roky od uplynutí dne následujícího po vzniku dluhu (§ 101 OZ, § 563)
  - nárok na NŠ za nesplnění oznamovací povinnosti (/6, § 106 OZ)

Trvání majetkových práv (§ 27 a 28)

- díla se známým autorem po dobu života A a 70 let
  - po jeho smrti (/1)
  - od smrti posledního ze spoluautorů (/2)
  - od smrti posledního z násl. režisér, scénarista, autor dialogů a skladatel hudby zvláště vytvořené u děl audiovizuálních (/5)
- díla bez známého autora 70 let
  - od oprávněného zveřejnění D (/3)
    - anonymního nebo pseudonymního
      - x stane-li se A známým do 70 let od zveřejnění, pak dle /1 a /2
    - kolektivní D (§ 59)
      - x autoři u díla nebo na díle označení, pak dle /1 a /2
  - od vytvoření D, které nebylo během této doby zveřejněno (/4)
- je-li rozhodné zveřejnění a D se zveřejňuje postupně, pak každá část samostatně (/6)
- počítá se vždy od prvního dne roku následujícího po roce, v němž došlo k události rozhodné pro její počítání (/7)
- po uplynutí doby trvání majetkových autorských práv volné dílo (§ 28) -> k užití není nutný právní důvod, ale pozor na postmortální ochranu
  - x (první) zveřejnitel D volného má majetková práva 25 let (§ 28/3 – zřejmě převoditelné)

Výjimky a omezení AP obecně (§ 29)

- možnost užít D, které není dílem volným, bez LS -> zásah do AP -> vykládat restriktivně
- systematika
  - volná užití (§ 30 – nejde vůbec o užití dle AZ)
  - zákonné licence
    - bezúplatné (§ 30a an.)
    - úplatné (§ 37/2)
- x kvazilicence (oprávnění k výkonu majetkových AP jako ochrana investice)
  - zaměstnanecká D (§ 58)
  - kolektivní D (§ 59)
  - školní D (§ 60)
  - soutěžní D a D vytvořené na objednávku (§ 61)

Výjimky a omezení AP obecně (§ 29)

- podmínky užití
  - projde tříkrokovým testem (/1; čl. 13 TRIPS)
    - případ stanovený zákonem
    - nikoliv v rozporu běžným způsobem užití D
    - nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autorů
  - spadá pod některou ze skutkových podstat
    - zásadně D zveřejněné (/2), x licence
      - úřední a zpravodajské (§ 34)
      - pro školní dílo (§ 35/3)
      - pro dočasné rozmnoženiny (§ 38a)
      - pro fotografickou podobiznu (§ 38b)
      - pro nepodstatné vedlejší užití (§ 38c)

Výjimky a omezení AP obecně (§ 29)

čl. 13 TRIPS:

Members shall confine limitations or exceptions to exclusive rights to certain special cases which do not conflict with normal exploitation of the work and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the right holder.

Volná užití (§ 30)

- nejde o užití podle AZ
- jen díla zveřejněná (§ 29/2)
- nezahrnuje nárok na umožnění volného užití
  - nedovoluje obcházet účinné technické prostředky ochrany AP (§ 43)
- osobní potřeba FO
  - v rámci soukromí, domácnosti a osob blízkých či individuálně určených, tedy neveřejně
  - může zahrnovat i více rozmnoženin (NS 5 Tdo 234/2009 25.3.2009)
- FO musí zhotovit sama (srov. x § 30a)
- nikoliv za účelem prospěchu
- právní povaha zdroje není stanovena -> může jít i o nelegální zdroj, projde-li volné užití tříkrokovým testem (NS 5 Tdo 234/2009 25.3.2009)
- nevztahuje se na (/3)
  - počítačové programy (zvl. úprava § 66)
  - souborná díla v el. podobě
  - D architektonické stavbou
  - audiovizuální D při provozování ze záznamu nebo jeho přenosu (kinoripy)
  - tiskové rozmnoženiny vydaných notových záznamů D hud. či hud. dram. (viz § 30a)
- rozmnoženina nebo napodobenina výtvarného D
  - zřetelně označit, aby nemohlo dojít k záměně s O (/4)
  - /5 nadbytečný, platí i pro jiná D

Tiskové rozmnoženiny (§ 30a)

- zhotovení reprografické rozmnoženiny D
  - FO pro svou osobní potřebu (spadá pod § 30)
  - PO nebo podnikající FO pro svou vnitřní potřebu
  - na objednávku FO pro její osobní potřebu
  - na objednávku PO nebo podnikající FO pro její vnitřní potřebu
- vnitřní potřeba
  - k použití uvnitř (zejm. zaměstnanci), nikoliv veřejně, i když bude směřovat k dosažení prospěchu
- na objednávku
  - s obsluhou i samoobslužně
- reprografická rozmnoženina – nelze např. zvukový záznam,...
- nevztahuje se na vydaný notový záznam D hudebního či hudebně dramatického
  - volná díla?
- dodatečná odměna (§ 25)

Předvedení a oprava přístroje (§ 30b)

- jen na přístroje, nezahrnuje tedy prodej OnR D (dříve ano)

Citace (§ 31)

- užije záměrně (x 38c)
- jen z děl zveřejněných (§ 29/2 a contrario), nikoliv z počítačových programů (§ 66/7)
- další užití (/2)
- druhy
  - malá citace (/1/a)
    - výňatek ze zveřejněných D
    - v odůvodněné míře
    - ve svém D (ne samostatně)
    - bez ohledu na účel
  - velká citace (/1/b)
    - výňatek ze zveřejněných D nebo drobné zveřejněné D celé
    - v souladu s poctivými zvyklostmi
    - v rozsahu vyžadovaném konkrétním účelem
    - v jiném výtvoru, který nemusí být D
    - pro účely
      - kritiky nebo recenze vztahující se k D
      - vědecké či odborné tvorby

- výuková citace (/1/c)
  - při vyučování (přednáška, seminář, diskuze, ...x v učebnici)
    - výuka nemusí být D, ale nemůže spočívat jen v užití díla
    - výuka může být i mimo školskou soustavu
  - pro ilustrační účel (přečte, rozdá rozmnoženinu studentům,...)
  - nikoliv za účelem prospěchu
    - vybírání vstupného samo o sobě nerozhoduje
  - rozsah nepřesáhne sledovaný účel
  - např. kluby přátel filmu?
- výzkumná citace (/1/c)
  - nikoliv za účelem prospěchu
  - rozsah nepřesáhne sledovaný účel
- povinnost uvést
  - jméno autora
    - x není to možné
    - x jde o D anonymní
    - případně i překladatele
    - nebo jméno osoby, pod jejímž jménem se D uvádí na veřejnost (§ 58/4, 59/2, 63/4, 64/3)
  - název D (má-li jej D)
    - případně i překladu
  - pramen
    - zákon neříká jak
    - ISO 690:2011 <http://www.iso690.zcu.cz/>

Školní představení (§ 35/2)

- jakékoliv zveřejněné dílo schopné veřejného provozování
- provozování představení (taxativně)
  - živě (§ 19/1)
  - ze záznamu (§ 20/1)
- nikoliv za účelem prospěchu
- školní představení
  - účinkují pouze žáci, studenti nebo učitelé školy, školského nebo vzdělávacího zařízení
- na základě § 35/4 údaje dle § 31/1 za ;

Školní díla I (§ 35/3 - kvazilicence)

- oprávněný subjekt
  - škola (i vysoká)
  - školské nebo vzdělávací zařízení
- nikoliv za účelem prospěchu
- k výuce nebo vlastní vnitřní potřebě (intranet)
  - neveřejnost užití
  - akademická obec, administrativa, členové orgánů
- školní dílo
  - AD (§ 2; závěrečná (§ 47b ZVŠ), seminární, ... práce)
    - x rigorózní
    - x habilitační (může ale jít o zaměstnanecké D, jde-li o zvyšování kvalifikace)
    - x počítačové programy (§ 66/7)
  - vytvořené žákem nebo studentem
    - x student CŽV (§ 60/3 a § 60a/3 ZVŠ)
  - ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho vztahu k oprávněnému subjektu
- na základě § 35/4 údaje dle § 31/1 za ;

Školní díla II (§ 60 – právo získat L)

- oprávněný subjekt
  - škola (i vysoká)
  - školské nebo vzdělávací zařízení
- má právo na uzavření LS o užití školního díla (kontraktační povinnost)
  - odpírá-li A bez vážného důvodu § 161/3 OSŘ
  - NSJ, A má právo AD užít či poskytnout licenci
    - x rozpor s oprávněnými zájmy oprávněného
    - pokud tak A učiní může oprávněný
      - požadovat příspěvek na úhradu nadstandardních nákladů
      - až do jejich skutečné výše
      - z odměn A za užití školního díla
      - s přihlédnutím k výši výtěžku oprávněného z užití AD na základě uzavřené LS

Zveřejňování závěrečných prací (§ 47b ZVŠ)

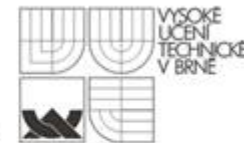
- disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce
  - odevzdané uchazečem k obhajobě od 1.1.2006 (/2)
    - 5 pracovních dnů před konáním obhajoby zpřístupnit veřejnosti k
      - nahlížení (prezenční půjčování? § 16 AZ)
      - pořizení výpisů, opisů nebo rozmnoženin (§ 30 a 30a AZ)
    - v místě určeném vnitřním předpisem (§ 17 ZVŠ)
      - x v místě pracoviště VŠ, kde s má konat obhajoba
  - u kterých proběhla obhajoba zveřejnit
    - včetně
      - posudků oponentů
      - záznamu o průběhu a výsledku obhajoby (i neúspěšném - /3)
    - prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje (způsob stanoví předpis VŠ § 17 ZVŠ)
- pojem zveřejnění v ZVŠ nemá stejný význam jako zveřejnění dle AZ
  - dle AZ první oprávněné zpřístupnění veřejnosti (§ 4/1)
  - dle ZVŠ se ale má zveřejnit 2x

Dočasné rozmnoženiny (§ 38a)

- i na D nezveřejněná (§ 29/2)
- znaky dočasné rozmnoženiny (kumulativně)
  - pomíjivé (vzniklé na dobu nutnou k jinému užití D) nebo podružné (vzniklé v důsledku jiného užití D)
  - nedílná a nezbytná součást technologického procesu (prostředek k užití D, nikoliv cíl)
  - nemají žádný samostatný hospodářský význam
  - jediným účelem (alternativně)
    - přenos D sítí mezi třetími stranami uskutečněný prostředníkem
    - oprávněné užití D
      - x ne u počítačových programů (§ 66/7, zvláštní úprava § 66/1/a) a b))
- /2 RTV vysílatel, který zhotoví vlastními prostředky pro své vlastní vysílání dočasný záznam D, k němuž má od A souhlas k vysílání
  - SDEU C-510/10 z 26.4.2012: alternativně „jménem“ nebo „v rámci odpovědnosti“ vysílací organizace (x zřejmě opačně Telec s. 401). (bod 56)
  - V rámci odpovědnosti to bude „pouze v případě, že je vysílací organizace povinna nést odpovědnost za jakékoli jednání takové osoby související s rozmnožením chráněného díla, zejména vůči autorům, kteří jsou nositeli dotčených práv.“ (bod 63-64)

Nepodstatné vedlejší užití D (§ 38c)

- náhodné (nezamýšlené) užití D v souvislosti se zamýšleným hlavním užitím jiného D nebo prvku
- v případech, kde by výkon AP jinak představoval jeho zneužití
- i na díla nezveřejněná (§ 29/2)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výstavní licence (§ 39)

- osobní rozsah
  - vlastník
  - vypůjčitel (§ 659 an. OZ)
- jen na veřejné vystavení OnRD
  - výtvarných
  - fotografických
  - vyjádřených postupem podobným fotografii
- pokud došlo ke zcizení OnRD
  - x autor zapověděl & oprávněným to bylo známo (věděli nebo měli vědět z rejstříku KS)
- výstava může být dílem souborným (§2/5)
  - § 39 výslovně nemluví o zařazení do souboru, přesto je dovolené
- k propagaci výstavy uměleckých D a jejich prodeje viz bezúplatná licence dle § 32

Licenční smlouva (§ 46; § 2358 an. NOZ)

- licence = oprávnění k výkonu práva D užít (ne k jiným AP)
  - nejde o převod majetkového AP!
  - lze jí postoupit, zřídit podlicenci, zastavit
- LS mimo AZ
  - § 508 an. OBZ (předměty průmyslového vlastnictví)
    - na LS podle AZ nelze použít ani analogicky
  - lze uzavřít i inomínat (§ 51 OZ, § 269/2 OBZ)
- zvláštní úprava
  - LS nakladatelské (§ 56)
  - podlicenční smlouvy (§ 57)
- úprava zásadně dispozitivní, subsidiárně lze použít OZ
- strany poskytovatel (P) a nabyvatel (N)
- podstatné náležitosti (§ 46/1 kogentní x AN § 39)
  - určení díla (viz § 37 OZ)
    - D – název, druh, obsah, rozsah, vlastnosti, údaje o zveřejnění
    - možno i přílohou, např. obrazovou
    - i D budoucí (i to je však třeba dostatečně určit)
  - projev vůle poskytnout licenci
    - -> A povinen strpět a případně zdržet se jednání, které je obsahem poskytnuté L, o AP však nepřichází – jsou jen omezena
    - po zániku L se AP vrací do původního rozsahu (elasticita)
  - dohoda o odměně
    - LS je zásadně úplatná, NSJ (§ 49)

- pravidelné složky obsahu
  - způsob užití (§ 12/4; NSJ -> § 50/2 dle účelu LS)
    - x způsob užití D, který není v okamžiku uzavření LS objektivně znám (§ 46/2; srov. § 574/2 OZ o vzdání se práv)
  - rozsah užití
    - x pokud není sjednán -> § 50/2 dle účelu LS
    - x pokud neplyne z účelu LS -> 50/3
      - územní
        - » ČR
      - časový (max. trvání AP § 27)
        - » doba obvyklá u daného druhu AD a způsobu užití
        - » max. 1 rok od
          - poskytnutí licence
          - odevzdání díla, dojde-li k němu až po uzavření LS
      - množství (počet repríz, výtisků...)
        - » obvyklé u daného druhu AD a způsobu užití
      - věcný (jiné omezení – např. max. počet návštěvníků)
        - » AZ nestanovuje
  - čas užití D (významný v případě pov. N D užití)
  - poskytnutí nosiče (lépe dohodnout)
  - účel smlouvy (např. koncert – významný pro § 50/2)
  - jiné (zúčastnit se premiéry...)
  - ujednání o výhradnosti (§ 47)
  - právo poskytnout podlicenci (§ 48)
  - souhlas s postoupením licence (§ 48)
  - ujednání o úhradě licenční odměny

- smlouva o vytvoření AD neupravena
  - -> zřejmě smlouva o dílo (§ 631 an. OZ, § 536 an. OBZ) -> dílo vytvořené na objednávku (§ 61)
- povinnost licenci využít, NSJ (/3)
  - LS N nejen opravňuje, ale i zavazuje D užít
  - v případě nevyužití výhradní L má A možnost od LS odstoupit (§ 53)
- forma (/4)
  - obecně nestanovena x vždy písemná (x AN)
    - výhradní licence (§ 47)
    - hromadná a kolektivní LS (§ 101)
  - u písemné formy vyvratitelné domněnky u děl audiovizuálních a audiovizuálně užitých (§ 63/3 a § 64/1)
- uzavírání LS se řídí obecně § 43 an. OZ
  - x zvláštní ustanovení o uzavírání LS
    - oferta vůči neurčitému okruhu osob (/5 - kogentní)
    - přijetí nemusí oferentovi dojít (/6 - kogentní), jestliže to plyne z (alt.)
      - obsahu oferty
      - mezi stranami zavedené praxe
      - zvyklostí
    - -> patrně lze poskytnout L komukoliv jednostranným prohlášením

Výhradnost licence (§ 47)

- NSJ, jde o L nevýhradní (/1)
  - x nakladatelská LS (domněnka výhradnosti - § 56/2)
  - nevýhradní jsou vždy licence poskytnuté KS (§ 101/8)
- v případě výhradní L (/2)
  - nesmí A poskytnout L třetí osobě
  - NSJ, je povinen zdržet se výkonu práva užití dílo způsobem, ke kterému (výhradní) L udělil
- není-li mezi A a N dřívější nevýhradní L sjednáno jinak, není tato pozdějším poskytnutím výhradní L dotčena (/4)
  - rozhodující je okamžik účinnosti LS x uzavření LS
- poskytnutí L třetí osobě v době, kdy trvá výhradní L k témuž způsobu užití je AN (§ 39 OZ), ledaže s tím N výhradní licence písemně souhlasil
- N výhradní L se může sám domáhat její ochrany vůči třetím osobám (§ 41)

Podlicence a postoupení L (§ 48)

- obojí možné jen se souhlasem A
- Podlicence (/1)
  - osoba N se nemění
  - nutno sjednat ve smlouvě s P L (zpravidla LS) x AN (§ 39 OZ)
  - nabývá se
    - podlicenční smlouvou (§ 57)
    - max. v rozsahu P poskytnuté L
  - řetězení podlicencí – nutný souhlas všech předchozích poskytovatelů
  - i N podlicence je povinen ji využít, NSJ
  - podlicenční smlouva se řídí obdobně úpravou LS (§ 57 -> § 46-56)
- postoupení L (/2)
  - změna osoby N celé L nebo její části
  - nutný písemný souhlas autora (§ 39 OZ)

Odměna (§ 49 - kogentní)

- v LS musí být (/1-2; alt.)
  - dohodnuta výše odměny
  - stanoven způsob určení výše odměny
  - x AN, ledaže (alt.)
    - z průběhu kontraktace plyne vůle stran uzavřít LS úplatně i bez určení výše odměny -> odměna v obvyklé výši
    - sjednána bezúplatnost
- odměna podle výnosu (/4)
  - A má právo na kontrolu dokumentace ke zjištění skutečné výše odměny
  - důvěrnost
  - vyúčtování (/5) – NSJ, nejméně jednou ročně
- přiměřená dodatečná odměna při fixní odměně (/6)
  - tzv. bestsellerová doložka – je-li sjednaná fixní odměna ve zřejmém nepoměru k (kumulativně)
    - zisku z využití licence
    - k významu D pro dosažení zisku
  - může požadovat i opakovaně
  - kogentní, srov. dřívější znění (historický výklad)
  - promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy se odměna stala příliš nízkou

Omezení licence (§ 50)

- licence může být
  - neomezená
  - omezená
    - způsobem užití D
    - rozsahem užití (územní, časový, množstevní, věcný)
- zvláštní výkladová pravidla
  - způsob užití je dán (§ 50/2 a 5)
    - smlouvou a není-li sjednán nebo je sjednán neplatně
    - nutností k dosažení účelu smlouvy
    - NSJ, licence k rozmnožování zahrnuje i licenci k rozšiřování zhotovených rozmnoženin (/5)
  - rozsah licence (§ 50/2, 3 a 4)
    - smlouvou a není-li sjednán nebo je sjednán neplatně
    - nutností k dosažení účelu smlouvy a neplyne-li z účelu smlouvy jinak omezen
      - na území ČR
      - dobu obvyklou u daného druhu D a způsobu užití, nejvýše však rok od poskytnutí L nebo odevzdání, má-li být D (nosič?) odevzdáno
      - množství obvyklé u daného druhu D a způsobu užití
    - věcný rozsah licence k rozmnožování díla (/4)

Omezení nabyvatele licence (§ 51)

- N nesmí
  - upravit či jinak měnit
    - D nebo jeho název
    - označení autora
  - x ledaže (alt.)
    - bylo sjednáno jinak
    - lze spravedlivě očekávat, že by A vzhledem k okolnostem užití souhlasil, ledaže
      - A si svolení ke změně D nebo jeho názvu (nikoliv označení autorství) vyhradil a N je to známo
- platí obdobně i pro
  - spojení D s jiným D
  - zařazení do D souborného

Autorská rozmnoženina (§ 52 - kogentní)

- N licence k rozmnožování D povinen poskytnout A autorskou rozmnoženinu (kumulativně)
  - lze-li to na N spravedlivě požadovat
  - je-li to obvyklé
- platí i pro podlicenci

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Odstoupení od LS pro nečinnost N (§ 53)

- A může od LS odstoupit, jestliže (kumulativně)
  - N nevyužívá výhradní licenci (/1 kogentní; alt.)
    - vůbec
    - dostatečně
    - x způsobeno okolnostmi převážně na straně A (liberace N)
  - čímž jsou značně nepříznivě dotčeny oprávněné zájmy A
  - alternativně (/2 - kogentní)
    - uplynula přiměřená lhůta po výzvě k dostatečnému využití licence
      - výzva musí obsahovat upozornění na možnost odstoupení
    - využití zavazující licence N není možné (§ 575 OZ)
    - N prohlásí, že licence nevyužije
- NSJ, právo na odstoupení nelze uplatnit (učinit výzvu) před uplynutím
  - 2 let od poskytnutí licence nebo odevzdání, má-li být D (nosič?) odevzdáno
  - 3 měsíců u příspěvků do „denních“ periodik
  - 1 rok u ostatního periodického tisku
- LS se ruší dnem doručení odstoupení N (ex nunc; /4 - kogentní; spec. k § 48/2 OZ)
- A je povinen
  - nahradit N škodu, jestliže k tomu existují důvody zvláštního zřetele hodné (/5 - kogentní)
  - vrátit N přijatou odměnu nebo její poměrnou část (/6 - kogentní)
    - x N byl povinen licenci využít (/7 - kogentní)

Odst. od LS pro změnu přesvěd. A (§ 54)

- A může od LS písemně odstoupit, jestliže (/1 – kogentní; kumulativně)
  - dosud nezveřejněné D -> zveřejněním (§ 4/1) toto právo zaniká
  - neodpovídá jeho přesvědčení
  - zveřejněním D by byly značně nepříznivě dotčeny jeho oprávněné osobní (ne majetkové) zájmy
- LS se ruší dnem doručení odstoupení N (ex nunc; /1 - kogentní; spec. k § 48/2 OZ)
- A povinen nahradit N škodu (/2 - kogentní)
- nabídková povinnost (/3 - kogentní)
- zachování práva na odměnu z LS zavazující, nevyužíval-li N řádně licenci (/4 - kogentní)

Zánik licence (§ 55)

- NSJ, přechází práva a povinnosti na právního nástupce
  - smrt FO -> součást pozůstalosti
  - zánik PO ->
    - právní nástupce a není-li ho
    - stát (§ 26/3)

Nakladatelská smlouva (§ 56)

- LS, kterou A poskytuje N licenci k rozmnožování a rozšiřování AD
  - slovesného
  - hudebně dramatického nebo hudebního
  - výtvarného
  - fotografie či díla vyjádřeného podobným způsobem
  - x provedení výkonnými umělci
- licence výhradní, zavazující, NSJ
  - x periodická publikace
    - periodickým tiskem se rozumí noviny, časopisy a jiné tiskoviny vydávané pod stejným názvem, se stejným obsahovým zaměřením a v jednotné grafické úpravě nejméně dvakrát v kalendářním roce (§ 3/a) zákona č. 46/2000 Sb. – tiskový zákon)
  - s ohledem na účel smlouvy zahrnuje i právo nezbytné sublicence (např. pro zhotovení rozmnoženin tertiem - § 50/2)
  - při výhradnosti nezbytná písemná forma (§ 46/4)
- NSJ, má A právo na autorskou korekturu (/3; zvláštní případ aut dohledu § 11/3)
  - drobné tvůrčí změny
  - x nepřiměřené náklady
  - x změna povahy díla
  - neumožnění korektury s následkem užití způs. snižujícím hodnotu
    - -> A může od smlouvy odstoupit (následky ex tunc, NSJ - § 48/2 OZ)
- zaniká, jestliže (kumulativně)
  - byl omezen množstevní rozsah licence
  - byl omezen časový rozsah licence
  - rozmnoženiny byly rozebrány před uplynutím doby
  - do 6 měsíců od výzvy autora nedojde k dohodě o zvýšení množstevního rozsahu

Zaměstnanecké dílo (§ 58)

- NSJ, zaměstnavatel vykonává svým jménem a na svůj účet majetková práva A k D, které A vytvořil ke splnění svých povinností z vztahu
  - pracovněprávního (i mezi družstvem a jeho členem)
  - služebního
- A (zaměstnanec) má zachována osobnostní práva
  - x zveřejnění, úpravy, zpracování (i překlad), spojení, zařazení do souborného D
  - x dokončení pro případ
    - skončení zaměstnaneckého vztahu
    - důvodných obav z nedokončení
- zaměstnavatel může postoupit jen se souhlasem A
- smrtí nebo zánikem zaměstnavatele bez právního nástupce nabývá oprávnění k výkonu práv A
- nevyužívá-li zaměstnavatel majetková práva
  - vůbec
  - dostatečně
  - -> A právo na licenci za obvyklých podmínek
    - x závažný důvod k odmítnutí
- zákonná domněnka souhlasu (/4 a /5)
- právo na přiměřenou dodatečnou odměnu (/6 – dispozitivní; x D uvedená v /7, NSJ)
  - je-li mzda nebo jiná odměna za práci ve zjevném nepoměru k (kumulativně)
    - zisku z využití práv k zaměstnaneckému D
    - k významu zaměstnaneckého D pro dosažení zisku

Kvazilicence pro AD vytvořené na objednávku (§ 61)

- dílo vytvořené A na základě smlouvy o dílo
  - ne jinou osobou (např. zaměstnavatelem autora)
    - -> nutno poskytnout licenci
    - x OBZ § 558: „Je-li předmětem díla podle § 556 výsledek činnosti, který je chráněn právem z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, je objednatel oprávněn použít jej pouze k účelu vyplývajícímu z uzavřené smlouvy o dílo.“
- SoD
  - úprava
    - OZ (§ 631 an.)
      - obecná (§ 631 až 643)
      - zhotovení věci na zakázku (§ 644 až 651)
      - oprava a úprava věci (§ 652 až 656)
    - OBZ (komplexní úprava § 536 až 561 OBZ)
  - obsah
    - zhotovitel se zavazuje za sjednanou cenu provést dílo na své nebezpečí
    - objednatel se zavazuje dílo převzít a zaplatit za něj sjednanou cenu
    - § 3a OBZ: Považba nebo platnost právního úkonu není dotčena tím, že určité osobě je zakázáno podnikat nebo že nemá oprávnění k podnikání; tím není dotčen § 49a občanského zákoníku.
  - dílo
    - hmotně zachycený výsledek jiné činnosti? (Tak Fiala, Eliáš)
      - § 536/2 OBZ: „Dílem se rozumí zhotovení určité věci, pokud nespadá pod kupní smlouvu, montáž určité věci, její údržba, provedení dohodnuté opravy nebo úpravy určité věci nebo hmotně zachycený výsledek jiné činnosti. Dílem se rozumí vždy zhotovení, montáž, údržba, oprava nebo úprava stavby nebo její části.“ & § 556
        - » jednotnost právního řádu -> i pro OZ, byť tak výslovně nestanovuje?
    - § 61 AZ zná AD vytvořené na objednávku (na základě SoD)
      - Telec zastává názor, že dle § 631 OZ nemusí jít o hmotně zachycený výsledek
      - pro jistotu: vždy se dohodnout, že AD bude předáno fixované do hmotného substrátu;

- odlišení SoD od jiných smluvních typů
  - SoD vs. KS
    - o SoD jde, pokud se dodavatel zavazuje ke zhotovení díla (např. z věcí předaných mu objednatelem) podle individuálních pokynů objednatele
    - o KS pokud jde jen o dodání věci
  - SoD vs. pracovněprávní vztahy
    - výsledek činnosti x činnost samotná
    - zhotovitel postupuje samostatně x Zec závisle
    - riziko neúspěchu nese zhotovitel x Zel

- podstatné náležitosti
  - určení díla
    - jakost
  - provádění díla na nebezpečí zhotovitele
    - může plynout i z okolností (podnikání Z)
  - sjednání ceny
    - výše určena
      - pevně
      - postup jejího stanovení tertiem
      - cena podle rozpočtu (§ 635)
      - odhadem (§ 636)
    - bez určení výše
      - cena přiměřená = náklady + obvyklý zisk (§ 634/1 – strany mohou stanovit max. výši)
    - NSJ, platí se cena až po skončení díla (§ 634/2)
    - právo zhotovitele na zálohu (§ 634/2 – alt.)
      - provádí-li se dílo po částech
      - vyžaduje-li provedení díla značných nákladů
  - „Nevyplývá-li z dohody stran něco jiného, je součástí ceny i daň z přidané hodnoty a clo. Dohodnutou cenu díla nelze, není-li stranami stanoveno něco jiného, zvyšovat o daň z přidané hodnoty.“ (NS 32 Odo 835/2002 3. 4. 2003)

Kvazilicence pro AD vytvořené na objednávku (§ 61)

- následky – omezení AP
  - poskytnutí opravňující licence k účelu vyplývajícimu ze smlouvy, NSJ (srov. § 558 OBZ)
  - takto nabytá licence je nevýhradní, NSJ
    - -> A (zhotovitel) může dílo vytvořené na objednávku užít a poskytnout licenci tertiovi
      - x rozpor s oprávněnými zájmy objednatele
  - aplikuje se § 51 o omezení nabyvatele licence
  - platí obdobně i pro soutěžní dílo
    - vytvořené či přihlášené do veřejné soutěže
    - veřejná soutěž
      - § 847 an. OZ (Veřejná soutěž)
      - ZVZ (veřejné zakázky)
      - § 281 OBZ (Obchodní veřejná soutěž)

Děkuji za pozornost!

Mgr. Martin Prokeš, právník JAMU
tel. 542 591 105, prokes@jamu.cz